BIZTONSÁGI ADATLAP

A BIZOTTSÁG 453/2010/EU rendeletével összhangban

Elkészítés ideje: 2018.03.08.
Verzió: 1.
Felülvizsgálat időpontja:-

1. SZAKASZ: Az anyag/keverék és a vállalat/vállalkozás azonosítása

1.1. Termékazonosító

Kereskedelmi név: **Peretrix Ca+S**

1.2. Az anyag vagy keverék megfelelő azonosított felhasználása, illetve ellenjavallt felhasználása

- műtrágya

1.3. A biztonsági adatlap szállítójának adatai

AGROTERM Kft.
Cím: 8182 Peremartongyártelep, Pf.: 29
Telefon: +36 88 455-069
Telefon/Fax: + 36 88 455-118
A biztonsági adatlapért felelős illetékes személy e-mail címe: agroterm@agroterm.hu

1.4. Sürgősségi telefonszám

Egészségügyi Toxikologiai Tájekoztató Szolgálat
Cím: 1096 Budapest, Nagyvárad tér 2.
Tel: 06 1 1476 6464 (8_{00}-16_{30})
Zöld szám: 06/80-20-1199
Fax: 06 1 476 1138
e-mail: ettsz@okbi.antsz.hu

2. SZAKASZ: Veszélyesség szerinti besorolás

2.1. Az anyag vagy keverék osztályozása

GHS piktogram:

GH S09 GH S07

Figyelmeztetés: Figyelem

Figyelmeztető mondatok (H-mondat):
H 315 Bőrirritáló hatású
H 319 Súlyos szemirritációt okoz
H 410 Nagyon mérgezõ a vízi élõvilágra, hosszan tartó károsodást okoz
H 335 Légúti irritációt okozhat

2.2. Címkézési elemek

Emberre, állatra, környezetre való veszélyesség, a biztonságos felhasználás előírásai:

Figyelmeztetés: Figyelem

Figyelmeztető mondatok (H-mondat):
H315 Bőrirritáló hatású
H319 Súlyos szemirritációt okoz
H335 Légúti irritációt okozhat
H400 Nagyon mérgező a vízi élővilágra

Óvintézkedésre vonatkozó mondatok (P-mondat):
P102 Gyermekektől elzárva tartandó
P261 – Kerülje a permet belélegzését.
P264 – A használatot követően a kezet alaposan meg kell mosni.
P270 A termék használata közben tilos enni, inni vagy dohányozni.
P280 Védőkesztyű/védőruha/szemvédő/arcvédő használata kötelező.
P302+P352 HA BŐRRE KERÜL: Lemosás bő vízzel.
P332 + P313 – Bőrirritáció esetén: Orvosi ellátást kell kérni.
P305 + P351 + P338 – SZEMBE KERÜLÉS ESETÉN: Több percig tartó óvatos öblítés vízzel. Adott esetben a kontaktlencsék eltávolítása, ha könnyen megoldható. Az öblítés folytatása.
P337 + P313 – Ha a szemirritáció nem múlik el: orvosi ellátást kell kérni.
P304 + P340 – BELÉLEGZÉS ESETÉN: Az érintett személyt friss levegőre kell vinni és olyan nyugalmi testhelyzetbe kell helyezni, hogy könnyen tudjon lélegezni.
P312 – Rosszullét esetén forduljon orvoshoz.
P362 + P364 – A szennyezett ruhadarabot le kell vetni és újbóli használat előtt ki kell mosni.
P391 A kiömlött anyagot össze kell gyűjteni.
P501 A tartalom/edény elhelyezése hulladékként: veszélyes hulladéklerakóba szállítás szükséges.

***Egyéb környezetvédelmi előírások*:**
Tilos a készítményt, fel nem használt maradékát, azzal szennyezett csomagoló burkolatot folyókba, állóvizekbe, vízfolyásokba, tározókba juttatni. Bioszféra rezervátumokban, fokozottan védett területeken felhasználása tilos! Természetvédelmi területeken, nemzeti parkokban és tájvédelmi körzetekben kizárólag az illetékes nemzeti park igazgatóság előzetes engedélyével juttatható ki. A vízi szervezetek védelme és a vízminőség biztosítása érdekében tilos a készítményt az álló- és folyóvizek partjától számított 50 m-es távolságon belül tárolni és kijuttatni.

2.3. Egyéb veszélyek

3. SZAKASZ: Összetétel vagy az összetevőkre vonatkozó adatok

3.1. Anyagok

- a termék keveréknek minősül

3.2. Keverékek

Veszélyes anyagok	CAS	EINECS (EEC)
kén	7704-34-9	231-772-6
kalcium	544-17-2	208-863-7

Információk az összetevőkre

Veszélyes anyagok	%	1272/2008 szerinti besorolás	
kén	6,5	Bőrirritáció 2	H 315 Figyelem, GHS 07
kalcium	25,0	Víz-react. 2	Veszély,H261

Kén
CAS szám: 7704-34-9
EINECS szám: 231-722-6
Index szám: 016-094-00-1
Regisztrációs szám: 01-2119487295-27-XXXX

Kalcium:
CAS szám: 544-17-2
EINEC szám:208-863-7
Regisztációs szám (REACH) Ez a információ nem áll rendelkezésre.
Index-Sz. 020-001-00-X

4. SZAKASZ: Elsősegélynyújtás

4.1. Az elsősegély-nyújtási intézkedések ismertetése

- **Belégzés:** Friss levegőre helyezés, szükség szerint légzéstámogatás, orvosi segítséget kell kérni.
- **Bőr:**
  - A szennyeződött ruházat eltávolítása.
  - Azonnal bő vízzel lemosni az érintett bőr felületet.
  - Biztosítsunk szakorvosi ellátást
- **Szem**: Azonnal bő vízzel öblíteni (min.15 perc) a szemhéjakat felemelve. Biztosítsunk szakorvosi ellátást
- **Lenyelés:**
- Ha a sérült eszméleténél van, mossa ki a száját vízzel, itasson vele vizet.
- Hánytatni tilos!
- A gyomorban kénhidrogén fejlődik.
- A kénhidrogén mérgezések speciális kezelést igényelnek.
- Azonnal orvost kell hívni.

4.2. A LEGFONTOSABB – AKUT ÉS KÉSLELTETETT – TÜNETEK ÉS HATÁSOK

- nincs adat

4.3. A SZÜKSÉGES AZONNALI ORVOSI ELLÁTÁS ÉS KÜLÖNLEGES ELLÁTÁS JELZÉSE

- nincs adat

5. SZAKASZ: Tűzvédelmi intézkedések

5.1. Oltóanyag

A megfelelő oltóanyag:

- víz, hab, por, széndioxid.

Az alkalmatlan oltóanyag:

- Nincs adat

5.2. Az anyagból vagy a keverékből származó különleges veszélyek

- tűz esetén a hőbomlás során kén-oxidok képződnek.

5.3. Tűzoltóknak szóló javaslat

- Zárt védőruha, zárt rendszerű hordozható sűrített-levegős légzésvédőt kell viselni**.**

6. SZAKASZ: Intézkedések véletlenszerű expozíciónál

6.1. Személyi óvintézkedések, egyéni védőeszközök és vészhelyzeti eljárások

6.1.1. *Nem sürgősségi ellátó személyzet esetében*

- A veszélykörzetben védőfelszerelést kell használni.
- A nem érintett személyek eltávolítása.
- Hatóságokat értesíteni.

Személyi védőfelszerelés

- Zárt munkaruha, arc/szemvédő, védőkesztyű, lábbeli, légzőkészülék (tűz esetén)

6.2. Környezetvédelmi óvintézkedések

- Meg kell akadályozni, hogy vizekbe, vízfolyásokba, tározókba kerüljön!

6.3. A területi elhatárolás és a szennyezésmentesítés módszerei és anyagai

- A kiömlött anyagot gáttal körülvenni, inert anyaggal fedni, zárt edényzetbe gyűjteni.
- Zárt tereket kiszellőztetni.
- Az összegyűjtött anyagot arra alkalmas vegyi hulladékégetőbe szállítani, megsemmisítésre.
- A helyszínt bő vízzel felmosni.

6.4. Hivatkozás más szakaszokra

- Lásd 4, 5 és 8 szakasz

7. SZAKASZ: Kezelés és tárolás

7.1. A biztonságos kezelésre irányuló óvintézkedések

- Kerüljük a termék bőrre, szembe, ruhára jutását.
- Kerüljük permetének, gőzének belégzését.
- Munkavégzés közben enni, inni, dohányozni tilos!
- Az anyag hatásának kitett munkaterületen elszívásról, megfelelő szellőzésről gondoskodni kell, emellett személyes védőeszközök használata ajánlott.
- Ne hagyjuk összegyűlni a munkatérben; a munkagépek környezetét tartsuk tisztán.
- Növényvédő szerekre vonatkozó kezelési előírásokat is vegyük figyelembe.

Általános védelmi és higiéniai intézkedések

- Munka közben enni, inni, dohányozni TILOS!
- A munka megszakítása/befejezés esetén alapos mosakodás szükséges (tus, fürdő, hajmosás). Ruhaváltás.
- Védőeszközöket is tisztítani kell.

7.2. A biztonságos tárolás feltételei, az esetleges összeférhetetlenséggel együtt

Raktárhelyiségre vonatkozó követelmények

- Száraz, fagymentes, max. 35 °C -ig, jól szellőztetett helyen.

Tárolóedényekre vonatkozó követelmények

- Eredeti, zárt csomagolásban tárolni.

Anyagok együttes tárolására vonatkozó utasítások

- Élelmiszerektől, takarmánytól elzárva tartandó.

Tárolási körülményekre vonatkozó további információk

- Eredeti, zárt csomagolásban tárolni.
- Tartsuk be a műtrágyákra vonatkozó országos előírásokat.

7.3. Meghatározott végfelhasználás (végfelhasználások)

- műtrágya

8. SZAKASZ: Az expozíció ellenőrzése/egyéni védelem

8.1. Ellenőrzési paraméterek

Munkahelyi expoziciós határértékek a 25/2000.(IX.30) EüM-SZCSM együttes rendelet szerint a keverék összetevői határértékkel nem szabályozottak.

8.2. Az expozíció ellenőrzése

25/2000.(IX.30) EüM-SZCSM együttes rendelet 7§. (6) bekezdése értelmében a határértékkel nem szabályozott veszélyes anyag esetében a munkáltató köteles a tudományos, technikai színvonal szerint elvárható legkisebb mértékre csökkenteni az expozició mértékét, amely szinten a tudomány mindenkori állása szerint a készítménynek nincs egészség károsító hatása.

8.2.1.Megfelelő műszaki ellenőrzés

A munkavégzés során megfelelő körültekintés szükséges a keverék kiömlésének, padozatra, ruházatra, bőrre, szembe jutásának az elkerülése.
Gondoskodjunk a megfelelő szellőztetésről.

8.2.2. Egyéni óvintézkedések például egyéni védőeszközök

1. Szem/arcvédelem: az előírásoknak megfelelő védőszemüveg használandó (EN 166)
2. Bőrvédelem:
    - kézvédelem: az előírásoknak megfelelő védőkesztyű használandó (EN 374)
    - egyéb: az előírásoknak megfelelő védőruházat használandó
3. Légutak védelme: normál körülmények között nincs rá szükség.
4. Hőveszély: nem ismert

8.2.3. A környezeti expozició ellenőrzése: nincs különleges utasítás.

A 8. szakasz alatti előírások átlagosnak tekinthető körülmények között, szakszerűen végzett tevékenységre és rendeltetés szerű felhasználási feltételekre vonatkoznak. Amennyiben ettől eltérő viszonyok illetve rendkívüli körülmények között történik a munkavégzés, a további szükséges teendőkről és az egyéni védőeszközökkel kapcsolatban szakértő bevonásával ajánlott dönteni.

9. SZAKASZ: Fizikai és kémiai tulajdonságok

9.1. Az alapvető fizikai és kémiai tulajdonságokra vonatkozó információ

Megjelenés:	
Fizikai állapot:	folyadék
Szín:	sárgásbarna
Szag:	enyhén kénhidrogén(záptojás) szagú
pH:	10,4 (1%-os oldat)
Forráspont/forrási tartomány:	nincs adat
Gyulladáspont:	nincs adat

Gyúlékonyság:	nincs adat
Robbanási tulajdonságok:	nincs adat
Oxidálási tulajdonságok:	nincs adat
Gőznyomás:	nincs adat
Relatív sűrűség:	1,200 kg/m3
Oldhatóság:	nincs adat
Megoszlási együttható: n-oktanol/víz:	nincs adat
Viszkozitás:	nincs adat
Gőzsűrűség:	nincs adat
Párolgási sebesség:	nincs adat

9.2. Egyéb információk

- Nincs adat

10. SZAKASZ: Stabilitás és reakciókészség

10.1. Reakciókészség: nem ismert.

10.2. Kémiai stabilitás: Normál hőmérsékleten, általános munkakörülményekben stabil.

10.3. A veszélyes reakciók lehetősége: nem ismert

10.4. Kerülendő körülmények: fagytól óvni kell

10.5. Nem összeférhető anyagok. savas kémhatásra és poliszulfidokra érzékeny. Réztartalmú hatóanyagokkal nem keverhető.

10.6. Veszélyes bomlástermékek: nincs adat.

11. SZAKASZ: Toxikológiai adatok

11.1. A toxikológiai hatásokra vonatkozó információ

Nem rendelkezünk saját vizsgálati adattal.
Az alábbi irodalmi adatok állnak rendelkezésünkre:
Akut oral LD_{50} patkány (mg/kg testsúly): 1343 (IUPAC Agrochemical information)
Inhalációs LC_{50} patkány (mg/l):3,6 (IUPAC Agrochemical information)

11.1.1. Klinikai vizsgálatok eredményeinek összefoglalása: ezzel az anyaggal nem kell klinikai vizsgálatokat végezni.

Egyéb toxikológiai hatások

12. SZAKASZ: Ökológiai információk

12.1. Toxicitás

Nem rendelkezünk saját vizsgálati adattal.

Az alábbi irodalmi adatok állnak rendelkezésünkre: (IUPAC Agrochemical information)

Hal(Oncorhynchus mykiss) akut LC_{50} mg/l(96 órás): >2,86 (IUPAC Agrochemical information)

Vízi gerincesek(Daphnia pulex) akut EC_{50} mg/l (48 órás): > 6,6

Alga (Pseudokirchneriella subcapitata) akut EC_{50} mg/l (72 órás):> 12,6

Földigiliszta (Eixenia foetida) akut LC_{50} mg/kg (14 napos): > 1000

- Nincs adat

12.2. Perzisztencia és lebonthatóság

- Nincs adat

12.3. Bioakkumulációs képesség

- Nincs adat

12.4. A talajban való mobilitás

- Nincs adat

12.5. A PBT- és a vPvB-értékelés eredményei

- PBT- és vPvB értékelés nem készült

12.6. Egyéb káros hatások

- Nincs adat

13. SZAKASZ: Ártalmatlanítási szempontok

13.1. Hulladékkezelési módszerek

- Ha lehetséges a terméket vagy maradékát újrafelhasználni, akkor tegye azt meg. Ellenkező esetben az anyag fel nem használt maradékát és csomagoló anyagát a helyi előírásoknak megfelelően hivatalos veszélyes hulladéklerakóban kell elhelyezni, vagy veszélyes hulladékégetőben elégetni.

A keverék maradékait a 2012. évi CLXXXV törvény a hulladékról, a 98/2001. kormány rendelet a veszélyes hulladékkal kapcsolatos tevékenységek végzésének feltételeiről[1] és a 73/2013.(VIII.27.)VM rendelet a hulladék jegyzékről előírásai szerint.

13.1.1. Fizikai/kémiai tulajdonságok, amelyek befolyásolhatják a hulladékkezelés lehetőségeit: Nem ismertek.

13.1.2. A szennyvízkezelésre vonatkozó utasítások: Nem ismertek.

13.1.3. Hulladékkezelési módszerekkel kapcsolatos esetleges különleges óvintézkedések: Nincs adat.

14. SZAKASZ: Szállításra vonatkozó információk

14. SZAKASZ: SZÁLLÍTÁSRA VONATKOZÓ INFORMÁCIÓK
Nem minősül veszélyes szállítmánynak!

14.1. UN-szám:nincs.
14.2. Az ENSZ szerinti megfelelő szállítási megnevezés: nincs.
14.3. Szállítási veszélyességi osztály(ok): nincs.
14.4. Csomagolási csoport: nincs.
14.5. Környezeti veszélyek: nincs vonatkozó információ.
14.6. A felhasználót érintő különleges óvintézkedések: nincs vonatkozó információ.
14.7. A MARPOL egyezmény II. melléklete és az IBC szabályzat szerinti ömlesztett szállítás: nem alkalmazandó.

15. SZAKASZ: Szabályozással kapcsolatos információk

15.1. Az adott anyaggal vagy keverékkel kapcsolatos biztonsági, egészségügyi és környezetvédelmi előírások/jogszabályok:
1. REACH nemzetközi szabályozás:
AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS **1907/2006/EK RENDELETE** (2006. december 18.) a vegyi anyagok regisztrálásáról, értékeléséről, engedélyezéséről és korlátozásáról (REACH), az Európai Vegyianyag-ügynökség létrehozásáról, az 1999/45/EK irányelv módosításáról, valamint a 793/93/EGK tanácsi rendelet, az 1488/94/EK biztonsági rendelet, a 76/769/EGK tanácsi irányelv, a 91/155/EGK, a 93/67/EGK, a 93/105/EK és a 2000/21/EK bizottsági irányelv hatályon kívül helyezéséről, és módosításai
2. CLP nemzetközi szabályozás:
AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS **1272/2008/EK RENDELETE** (2008. december 16.) az anyagok és keverékek osztályozásáról, címkézéséről és csomagolásáról, a 67/548/EGK és az 1999/45/EK irányelv módosításáról és hatályon

kívül helyezéséről, valamint az 1907/2006/EK rendelet módosításáról, és módosításai
3. A BIZOTTSÁG **(EU) 2015/830 RENDELETE (2015. május 28.)** a vegyi anyagok regisztrálásáról, értékeléséről, engedélyezéséről és korlátozásáról (REACH) szóló 1907/2006/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet módosításáról
4. Veszélyes anyagokkal kapcsolatos hazai rendeletek:
2000. évi XXV. törvény a kémiai biztonságról és módosításai
a veszélyes anyagokkal és a veszélyes készítményekkel kapcsolatos egyes eljárások, illetve tevékenységek részletes szabályairól szóló **44/2000 (XII. 27.) EüM rendelet** és módosításai
5. A hulladékra vonatkozó hazai előírások:
2012. évi CLXXXV. törvény a hulladékról
98/2001. (VI. 15.) Kormány rendelet a veszélyes hulladékkal kapcsolatos tevékenységek végzésének feltételeiről és módosításai
72/2013. (VIII. 27.) VM rendelet a hulladékjegyzékről
6. Vízszennyezéssel kapcsolatos hazai rendeletek:
220/2004 (VII. 21.) Korm. rendelet és módosításai
7. Munkavédelemre vonatkozó hazai előírások:
1993. évi XCIII. törvény a munkavédelemről, módosításai és vonatkozó NM, MüM rendeletei
8. A munkahelyek kémiai biztonságára vonatkozó hazai előírások:
25/2000. (IX. 30.) EüM-SZCSM együttes rendelet és módosításai

15.2. Kémiai biztonsági értékelés: nincs adat.

16. SZAKASZ: Egyéb információk

A biztonsági adatlap felülvizsgálatával kapcsolatos adatok: nincsenek.
A biztonsági adatlapban előforduló rövidítések teljes szövege:
DNEL: Derived no effect level (Származtatott hatásmentes szint). PNEC: Predicted no effect concentration (Becsült hatásmentes koncentráció). CMR hatások: karcinogenitás, mutagenitás és reprodukciós toxicitás. PBT: perzisztens, bioakkumulatív és toxikus. vPvB: nagyon perzisztens és nagyon bioakkumulatív. n.m.: nincs meghatározva. n.a.: nem alkalmazható. ÁK-érték: megengedett átlagos koncentráció. CK-érték: megengedett csúcskoncentráció (rövid ideig megengedhető legnagyobb levegőszennyezettség). MK-érték: maximális koncentráció.
Felhasznált irodalom/források: a gyártó által megadott információk (pl. összetétel, tulajdonságok)
Az 1272/2008/EK rendelet szerinti osztályozáshoz használt módszerek: nincs veszélyesként osztályozva.
A biztonsági adatlap 2. és 3. szakaszában előforduló H-mondatok teljes szövege:
H315 – Bőrirritáló hatású.
H319 – Súlyos szemirritációt okoz.
H335 – Légúti irritációt okozhat.
H400 – Nagyon mérgező a vízi élővilágra.
EUH 031 – Savval érintkezve mérgező gázok képződnek.
EUH 210 – Kérésre biztonsági adatlap kapható.
Továbbképzésre vonatkozó tanácsok: nem áll rendelkezésre adat.

A biztonsági adatlapban használt rövidítések és betűszók magyarázata:

ADR:	Veszelyes Áruk Nemzetkozi Kozuti Szallitasarol szolo Europai Megallapodas
CAS szám:	Vegyianyag Nyilvántartási Szolgálat indexszáma, egy egyedi azonosító-szám
EINECS szám:	Letező Kereskedelmi Vegyi Anyagok Europai Jegyzekeben szereplő vegyi anyagok több szamjegyű azonosito jele
EWC kód:	Europai Hulladek Katalogus, amely a hulladekok megnevezeset es kodszamat Tartalmazza
GHS(CLP):	Az ENSZ altal kidolgozott „Vegyi anyagok osztalyozasanak es cimkezesenek globalisan harmonizalt rendszere” („Globally Harmonized System of Classification and Labelling of Chemicals”)
LD_{50}:	50 % halalozasi ratahoz tartozo koncentracio
REACH:	Vegyi Anyagok Regisztracioja, Ertekelese, Engedelyezese es Korlatozasa
EC_{50}:	Az anyag azon effektív koncentrációja, amely a maximális válaszreakció 50%-át idézi elő.
ErC_{50}:	EC_{50} a szaporodási sebesség gátlására vonatkoztatva
LC_{50}:	Halálos koncentráció a populáció 50 %-ára. A LCx a vizsgált anyag által meghatározott időintervallumon belül x%-ban halált okozó koncentráció.
PBT:	perzisztens, bioakkumulatív és mérgező
vPvB:	nagyon perzisztens és nagyon bioakkumulatív
ppm:	Segítségével az anyagok nagyon híg koncentrációi adhatók meg. Egy ppm egyenértékű 1 liter vízben 1 milligram anyaggal (mg/l), vagy 1 kilogram földben 1 milligram anyaggal (mg/kg).
ÁK:	megengedett átlagos koncentráció: a légszennyező anyagnak a munkahely levegőjében egy műszakra megengedett átlag koncentrációja, amely a dolgozó egészségére általában nem fejt ki káros hatást, jelölése

CK: megengedett csúcskoncentráció (rövid ideig megengedhető legnagyobb levegőszennyezettség): a légszennyező anyagnak egy műszakon belül az 1-3. pontokban foglaltak szerint megengedett, az ÁK értéket meghaladó legnagyobb koncentrációja (az ÁK- és CK-értékre vonatkozó követelményeknek egyidejűleg kell teljesülniük)

MK: maximális koncentráció: a műszak során eltűrt legmagasabb koncentráció, jelölése: MK, a maximális koncentrációban végzett munka esetében a dolgozó teljes munkaképes élete során (18-62 évig) a potenciális halálos kimenetelű egészségkárosító kockázat (rosszindulatú daganatos megbetegedés kockázata) ≤ $1:10^5$/év (10 mikrorizikó/év).

A felhasználó köteles minden olyan hatályos jogszabályi előírást betartani, amely a termékkel folytatott tevékenységre vonatkozik.

Biztonsági adatlap vége